

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII Ч. 167. НЬО ЙОРК І ДЖЕРСІ СІТІ, вівторок, 29-го серпня 1944.

No. 167. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, August 29, 1944

VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016. 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ГОЛОВНІ РОДИ ВОЄННОЇ ПРОДУКЦІЇ ПОТРЕБУЮТЬ ДОДАТКОВИХ 400,000 РОБІТНИКІВ

ВАШИНГТОН. — Бюро Воєнних Інформацій звідомляє, що яких 400,000 свіжих робітників потрібно вже тепер у 13 головних родах воєнної продукції, коли планована праця для воєнних потреб має бути викінчена на час. Труднощі виходять з цього, що тепер увесь запас робочої сили вже вичерпаний. Однак комісар Воєнної Робочої Сили, Пол МекНат, не бентежить її заповідає, що він перенесе робітників з інших есенціональних робіт продукції, до найважливіших 13 теперішніх продукцій і в такий спосіб зарадить лихови. До цих найважливіших воєнних потреб він зараховує: Будову кораблів і їх напругу; виріб гуми й гумових коліс; вантажні авта й тенки; артилерію й амуніцію; виряд для сигналів; рубання дерева й виробу з дерева; бавовняні полотна, необхідні для будови воєнних шатер—а хвилево найпильніша потреба робітників являється при зборах осінніх земельних плодів.

ВІЛЬНО ВИГОЛОЩУВАТИ ПОЛІТИЧНІ ПРОМОВИ ДО АРМІЇ

ВАШИНГТОН. — Воєнний департамент дав дозвіл партіям на виголошування на коротких філях по радіо передвиборчих промов до армії закордоном. Це відноситься до провідників п'ятиох провідних політичних партій. Партії, які можуть користати з цього дозволу, є такі: Республіканська, Демократична, Соціалістична, Соціалістично-Робітничка і Прогресивістична. Дозвіл даний на підставі закону про голосування для воєнків закордоном. Час, призначений для виголошування промов, однаковий для всіх груп.

НА ПІДВИШТІ ПЛАТИ ДЛЯ МАШИНА БУДІВНИЧИХ

ВАШИНГТОН. — Будівельні підприємці, які затруднюють 8 або менше робітників при будові, можуть підвищити плату для своїх робітників понад таку, яка була в практиці перед днем 3 жовтня 1942 року. Дозвіл на підвишку видало Бюро Адміністрації Цін. Він входить в життя з днем 26 серпня 1944 р. Перед тим мали будівельні підприємці мусіти просити окремого дозволу в кожному випадку від Бюра.

ПРЕЗИДЕНТ ІСЛЯНДІ ПРИБУВ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

НЬО ЙОРК. — Свейн Бйорнсон, перший президент республіки Ісландії, вибраний в червні 1944 р., і ісландський міністер закордонних справ Вільямур Тор, прибули до Злучених Держав літаком як гості президента Рузвельта. Вони поїхали на 3 дні до Вашингтону. В товариств Бйорнсона перебувають тепер високі американські воєнні достойники. Син і донька Бйорнсона є в ісландській дипломатичній службі в Америці.

Як ціль подорожі ісландських представників подають, що вони мають домагатися звороту військових ісландських баз ісландському народові. Ці бази заняті тепер Аліантми на час війни.

ВЕЛИКИЙ ІМПОРТ ТОВАРІВ ЛІТАКАМИ

ВАШИНГТОН. — Бюро Воєнних Інформацій подає до відома, що вивозом останнього півроку імпортовано товарними літаками 22 мільйони фунтів різнородного товару з аліантських країв. Вартість імпортованих продуктів доходить до 80 мільйонів. Такий товарообмін бувможливий тому, що Америка, Англія й Росія кооперували зі собою.

ВЖЕ ДЕВ'ЯТУ МАЙНУ ЗАМКНУЛИ В ПЕНСИЛВЕНІ ПІТСБҮРГІ

ПІТСБҮРГ. — Страйки в копальнях вугілля, які поширюються в західній частині Пенсильвенії, довели до замкнення дев'ятої копальні, а це приводить до втрати 30,000 тон вугілля денно. Страйки почалися перед тижнем і довели до насильства в копальні Веста ч. 5 підприємства Джовис енд Лонглів Стіл Корпорейшен. Спір почався від того, що майнери зажадали від наглядачів копальні, щоб вони стали членами 50 округу юніі Юнайтед Майн Воркерс оф Америка. Внаслідок страйку яких 7,000 майнерів остає без праці.

В АРГЕНТИНІ АРЕШТОВАНО АМЕРИКАНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА

БУЕНОС АЙРЕС (Аргентина). — Кореспондент газети Нью Йорк Таймс Арналдо Кортесі зазнав поліційного аргентинського режиму, коли його арештовано в його мешканні і притягнуто на поліційну станцію, де він пересидів 11 годин. Йому сказали, що арешт наступив внаслідок його критики промови віцепрезидента Перона. Кортесія випущено, коли він подав вияснення уряду.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

Советські делегати провіряють опінію Злучених Держав в справі міжнародної поліції

ВАШИНГТОН. — Советські делегати на конференцію Чотирьох Потуг сондують опінію американців та британців у справі створення міжнародної поліції для безпеки миру. Вони твердять, що всяка дискусія над безпекою є безцільна, коли не вирішиться наперед основного питання, тобто, хто має доглядати миру. Росія зголосила свій план, а це створення поліційної міжнародної поліції для швидкої акції на випадок потреби. Отже хотілаб знати, як до цієї справи відносяться британці й американці. Американський секретар стейту Кордел Гол відбув у п'ятницю конференцію із представниками сенату, щоб довідатися про їх погляд. Кажуть, що сенат схиляється до ідеї, покликати до життя військовий штаб, складений із знавців воєнного діла кількох аліантських держав, а ці вирішувалиб способи, потрібні для безпеки перед нападом якоїсь держави. Советські делегати хочуть бути наперед повідомлені з планами Америки, щоб могли їх проложити московському уряду до розгляду ще заки піднеться дискусія в Домбартон Овкс.

ПАНІ ЧІЯНГ КАЙ-ШЕК ЗАХОРУВАЛА В БРАЗИЛІЇ

ВАШИНГТОН. — Жінка китайського президента, пані Чіянг Кай-шек, котра обіздить аліантські краї в патріотичній китайській місії, закоріла поважно в Бразилії й потребує основного відпочинку та медичної помочи. Тому, що в Бразилії нема відповідних медичних сил, пані Чіянг Кай-шек хоче прибути на кількатижневий побут до Злучених Держав. Це оприлюднив її швагер а-р Г. Г. Кунг, китайський міністер фінансів, що під пору перебуває в Вашингтоні.

ЛОРД ГАЛІФЕКС УЗАЛЕЖНЮЄ СВІТОВУ ЗАБЕЗПЕКУ ВІД СОЛІДАРНОСТІ АЛІАНТІВ

ВАШИНГТОН. — Бритійський амбасадор лорд Галіфекс у своїй радіопрові сказав, що безпека світу після війни залежна буде від того, чи між теперішніми воєнними Аліантми. Він вказав, що згідне поступування Аліантів розпочалося на конференції в Гат Спрінгс, опісля виявилось на конференції в Атланти Сіті й Бретон Булд, а тепер на конференції в Домбартон Овкс час вложити всю потрібну енергію на окончне оформлення аліантської згідливости для безпеки миру після війни.

Румунія вивідає Німеччині війну

ЛОНДОН. — Новий румунський уряд публічно наклеював німців за піроломність і вивідав Німеччині війну. Цим він виконав умовину, яку Аліанти поставили Румунії при зданні. Німці негайно заатакували літаками Букарешт, намірюючися видимо вбити короля. Королівську палату розбито. Новий румунський уряд заарештував диктатора Антонеску й цілий його міністерський кабінет.

БОЛГАРІЯ ХОЧЕ РОЗОРУЖИТИ НІМЦІВ ТА ПРОГОЛОСИТИ НЕВТРАЛЬНОСТЬ

ЛОНДОН. — Болгарський уряд обіцяв Британії, що Болгарія вицофається з війни й стане неутральною державою. Вістку про це подало московське радіо, зараз по радіові заяві болгарського уряду, що він віднісся до Америки й Британії за умовини мира. Московський комунікат додав, що всі німецькі війська, які переїздили через Болгарію, розброєно.

ПЕТЕН АРЕШТОВАНИЙ ГЕСТАПОМ, СПРАВДУЄ СВОЮ ПОЛІТИКУ

ПАРИЖ. — Гестапо арештувало маршала Петена, Ляваля та Еріота й вивезло їх у Німеччину. Петен перед своїм виїдом передав тайком заяву до населення Франції, в котрій запевняє, що він вів свою політику тільки з ціллю рятувати французів.

ВІСТКИ ПРО ВБИТТЯ ВІДОМОГО АКТОРА ЗА СПІВПРАЦЮ З НІМЦЯМИ

ПАРИЖ. — Французи і патріотичні організації кажуть, що французські повстанці, так звані „макі“, вбили бувшого фільмового актора Моріса Шаваліє, що співпрацював з німцями. Французька організація в Лондоні сумнівається в правдивість донесення, бо вона недавно видала приказ підпільним організаціям у Франції не розправлятися за колабораціоністами, але передати їх судови.

СЕРБСЬКИЙ КОРОЛЬ ВІДБИРАЄ МІХАЙЛОВІЧОВИ КОМАНДУ

ЛОНДОН. — Югославський уряд зірвав офіційно всякі звязки з генералом Міхайловичем, своїм недавнім міністром війни. Король Петро відобрав йому всякі уряди. З цєю заявою вся військова влада в Югославії знаходиться в руках маршала Тіта. Маршал Тіто, котрого й король і генерал Міхайлович колись, поборювали як комуніста, заявив, що тепер генерал Міхайлович уже не зможе скривати своєї зради за авторитет правного уряду.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ. Члени міждержавної конференції для забезпечення мира, що зібралася в Домбартон Овкс під Вашингтоном виходять з візитів в президента Рузвельта в Білому Домі. Президент заявив членам конференції, що як тільки німецька молодь, пересякнута нацистичними ідеями, буде мати якийсьбудь голос у світових справах, то нам усе буде грозити націзм. Конференція в Домбартон Овкс є по суті мировою конференцією; вона має на цілі вирішити одну з найважливіших справ мира.

Аліанти в Франції дійшли до ріки Марни

НАЙВИЩА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Сильні відділи американських військ посуваються масовими формаціями на схід від долини ріки Сени й ріки Марни. Цєю офензивою Третя Американська Армія дійшла побідоносно до самої майже границі Німеччини. Рівночасно британські й канадійські війська посуваються поза Сеною на захід від Парижу дезорганізувати відступаючі німецькі війська на північ від тої ріки.

Головна квартира не подає, де знаходиться головний відділ американської армії, що добув місто Труа. Тільки радіо в Алжїру каже, що він знаходиться вже в Вітрі, 40 миль ближче до німецької границі.

Німці ставлять опір наступаючим Аліантам тільки на секторі канадійських і британських військ.

НІМЦІ В ПАРИЖІ ЗДАЛИСЯ, АЛЕ СПОКОЮ ШЕ НЕМА.

ПАРИЖ. — Зломавши свою обіцянку дану „Французьким Силам Нутра“, німці в Парижу потрапили ставити ім опір тільки ще один день. Як тільки повставшим парижанам прийшла допомога з французських і американських військ, німці здалися. Німецький генерал Дітріх фон Хольтіц підписав заяву безумовної здачі в пакувковій кімнаті одної залізничної стації.

Парижани зараз виступили на вулиці для галасливих демонстрацій. На другий день до Парижа віхав генерал Айзенговер, витаний парижанами оваційно. Коли в Парижі з'явився генерал Де Гол, притаєні прихильники співпраці з німцями почали намово стріляти на демонструючі юрби з дахів домів. Вони видимо наміряли передусім убити самого Де Гола. На нього віддано справжню салву вистрелів, як він входив до катедрі Гіотр Дам, аби взяти участь у богослуженню. Французи казали, що це стріляли французські фашистські мільціонери. Вбито кількоро людей, але Де Гол вийшов ціло.

Перед аліантськими урядами стоїть тепер важке завдання прокормити три мільйони парижан, котрих наїсти одбери зовсім з харчів.

РУМУНИ ПРОТИ СОЮЗНИКІВ

ЛОНДОН. — Як тільки румунський уряд повернувся на бік Аліантів, німецькі війська почали відворот з Румунії. Коли румунські війська не тільки перестали воювати проти червоної армії, але ще стали бити німців, німецький відворот перемінився в справжню утечу. Та головні дороги до цієї втечі, бо провали в Карпатах, котрим німці могли пробратися до своїх мадярських союзників, обсадили румунські війська.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАНЯЛА ВСЮ БАСАРАБІЮ

Румунам у цій кампанії проти німців помагає передусім червона армія, котра за один день після румунської зміни фронту очистила з німців 92 миль побережжя Дунаю й дійшла під самий Галац. У суботу вся Басарабія була в руках червоної армії. За один тиждень офензиві червона армія вбила або полонила 275,000 німців.

У неділю Галац уже був теж у руках червоної армії. Німці там просто не ставили ніякого опору. Червона армія скорим походом наближається до Букарешту й Плоєшті.

У Польщі йдуть ще далі завзяті бої на північній схід і схід від Варшави. На лотисько-естонській границі червона армія заняла місто Бальгу. Одна російська патруля вже була за пруською границею.

БРИТІЙСЬКІ ЛІТАКИ ПОМАГАЮТЬ РОСІЙСЬКІМ ОФЕНЗИВІ НА ПРУСІЮ

ЛОНДОН. — Бритійські літаки полетіли 2,000 миль, аби вдарити по Кенігсбергу, пруським порті на Балтику, що має велике значення для німецької оборони Східної Прусії перед наступаючою червоною армією. Скинено запальні бомби, які негайно зчинили в порті кольосальні пожари. Бритійські літаки бомбардували теж Кіль, Берлін і Гамбург та фабрики синтетичної газоліни в Гомгергу-Мербеку.

Рівночасно советські літаки розбили залізничний дворець у пруським місті Тільзіті.

АЛІАНТИ АТАКУЮТЬ ЯПОНЦІВ НА СУМАТІ

КОЛОМБО (Сейлон). — Аліантські летуни з літаковозів заатакували японські промислові воєнні інсталяції коло Падангу, головного міста острова Суматри, що до війни належала до Голляндії. Головною ціллю атаки була фабрика цементу. Японці були видно атакою заскочені неприготовані.

ЯПОНЦІ БОЯТЬСЯ ЗА ФІЛІПІНИ

ПЕРЛ ГАРБОР. — Японське радіо в Токіо стало вже приготувати японців до боротьби з американцями за посідання Філіппінів. З Берліна приходять цями за посідання Філіппінів. Вони приказали всьому цивільному населенню покинути Маніло.

Три дні серед французьких партизанів

БЕРН, Швайцарія, (ОНА). — Я шойно вернув з визвольної партизанської частини Франції. Це перший раз від початку війни, що моя нога переступила швайцарську границю. Як прийшла вістка, що партизани визволили частину Савої, група кореспондентів рішила відвідати партизанів і подивитися, що вони роблять. Ми прибули до Перлі і попросили вартових пустити нас до головного командира партизанів, капітана Рода. За кілька хвилин ми вже знаходилися в його кімнаті. Капітан виглядав трохи змучений, бо вчора наступав і визволив від німців село Евіан і Анемас. Він попросив нас сісти і перекусити. Під час обіду капітан оповідав, що партизани вже майже опанували цілу Савою, але в багатьох містах і селах ще знаходиться німецька залога, яку треба вигнати або забрати в полон. Капітан Род командує около тисячюю партизан, які в ту пору відпочивали, бо казав, що вони дуже помучені, а наступної ночі мають наступати на Аннесі, щоб на столицю Савої. Там, казав капітан Род, знаходиться около дванадцять сот німців, з модерною зброєю, амуніцією, тенками, тощо, але ми їх переможемо. Наші партизани все перемагають. Часом маємо великі втрати, але німці ще перед нами не встоялися. Вони мають зброю, а ми, партизани, маємо боевого духа і бажання вигнати з краю наїзника.

Під вечір на селі появилися партизани. Були між ними люди різного віку, старі і молоді, бо людей середнього віку німці всіляк внарештували, і, або тримають їх в концентраційних таборах, або вислали до Німеччини на примусову працю. Але й середняків дещо є. Партизани не мають однострої, а повні різні. Дехто має на собі старе, знущене убрання, дехто носить німецьку уніформу, а більшість, так би сказати, напівубрана, бо надворі спека. Партизани в добрім гуморі, жартують, говорять дотепно й голосно, але поважно. Вони веселі, але рівночасно поважні. Видко між ними людей різних суспільних класів — перепрацьованих селян з раятими руками, згорблених від тяжкої праці робітників, інтелігенцію і бунівих воєнків французької армії, яким вдалося втечи з німецького полону.

По вечері партизани співаля народні пісні, пили вино і слухали імпровізованої банди. Описля капітан Род дав приказ чистити зброю і бути рано готовими до походу на Аннесі. Я завважив, що ще було завчасу йти спати і запитав капітана, чому він не дозволить партизанам забавитися. Як можуть селяни гуляти з радості, то партизани також мають на це право. Капітан сказав, що партизани — це наше військо. Будуть мати час забавитися по війні, а тепер час на відпочинок, бо завтра мусить бути здобута столиця Савої, Аннесі.

Я не бачив, коли партизани вирушили в дорогу, але як пробудився, то вже нікого не було. Селяни казали, що партизани вибрались в дорогу перед світанком. Поїхали троками і потягнули з собою злобутий мишцього тижня в німців кулемет. Ми, кореспонденти, хотіли йти в сторону Аннесі і подивитися, як партизани битимуть німців, але нам сказано, що то небезпечна справа, бо по Савої ще володарюють німецькі воєнки, які переходять до Швайцарії і, коли ми самі виберемося в дорогу, то можемо натрапити на них і мати неприємності. Крайне сидіти дома, а як партизани

здобудуть Аннесі, то нам дадуть знати.

Так і сталося. Десь коло півночі прийшла патруля і повідомила, що партизани здобули Аннесі. Вони обступили містечко і послали німецькій залогі, щоби піддалися. Німці зразу ігнорували ультимат і старались боронитися, але коли побачили, що партизани загородили їм дорогу і обступили з усіх сторін, то перед вечером вивисили білий прапор на місцевій церкві і піддалися. Партизани гадали, що це був трюк і не важилися машерувати в місто, бо коли перелачора добували Евіан, то німці заманули партизанів в сеприси, а потому обступили їх і кидали на них ручними гранатами. Багато партизан згинуло, але остаточно село здобули і покерали німців за обман так остро, що тепер вони вже не важилися вживати ніяких трюків. Вивисили на церкві білий прапор і піддалися. Було їх поперх дванадцять сот. Партизани забрали від них зброю, амуніцію, убрання, троки, кулемети і все інше. Зараз дали знати сусідським загонам, що вже є зброя в партизанів. Німців замкнули в імпровізованих таборах, а самі святкували перемогу. Ціле містечко вийшло на зустріч партизанам, старі і молоді. Співали Марселезу, парадували, підувалися і, гратувували партизанам за те, що їх визволили.

Ми приглядалися і раділи разом з ними, що парешті вільні французи матимуть нагоду жити як люди. Паради відбувалися спонтанічно, а селяни така маса зіхалася, що голці не було де впасти. Капітан Род сказав, що завтра партизани вибираться до столиці Савої, Аннесі, бо є чутка, що німці збираються втікати. Ми мусимо їх напасти і розброїти, бо партизанам бракує зброї й амуніції. Як цього довершимо, то виберемося на полудне, може навіть аж до Гренобля, куди прямує славна американська армія.

Ми переночували і на другий день ще обіхали визвольні партизанські села в Савої і вернули до Швайцарії. Вернули з тою думкою, що коли вже вдруге поїдемо до Франції, то не будемо мусити так скоро вертати, бо тоді ціла країна буде визволена від напасника, а в тому визволенні партизани відграють велику ролю. В Швайцарії, правду сказавши, мало хто вірив, що партизани мають таку велику силу, але тепер вже всі признають, що французький нарід годі так легко перемогти, як німці собі представляли. Правда, завдяки здегенерованій аристократії і великим промисловцям, які гірше боялися об'єднаного фронту дома ніж Гітлера, і маючи великі в краї впливи дозволили на те, що нації тимчасово заволоділи Францією. То це ще не значить, що німці всіляк здушили французів духово. Якраз навпаки. Коли я приглядався парадом і святкам визволення прикордонних французьких сел і містечках, то я переконався, що німці своїм варварським поведінням з французьким населенням додали йому духа до боротьби за волю. Французи кипіли такою ненавистю до німецьких воєнків і начальства, що якби не партизани, що пильнували в'язнів, то населення було б їх рознесло на тріски. Я бачив власними очима, як одна вдова по воєнкови просила капітана Рода прийняти в партизанів її дванадцятилітнього сина, щоби пімстився на ворогах за життя свого батька, а одна підстаркувата французка влевняла капітана, що він повинен при-

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КУТОК МОВИ

Хочу поспитати Хв. Редацію, як писати по англійськи такі імена, як Бих. Один знайомий нам українець того імені пишеться по англійськи: ВУСН, та це американці звичайно вимовляють: Байч. Чи можливо написати так, аби зони читали так, як ми читаємо, побачивши „Бих“?

Читач.

(Відповідь Редації). — Передусім, поки пошукаємо відповіді на це питання, треба нам уперед пригадати факт, що просто в кожній мові бувають такі звуки, які іншою мовою віддати не можна. Навіть кожна з таких, близько до себе стоячих мов, як словянські мови, має такі звуки, яких інша словянська мова не знає. Через те цих звуків люди іншої мови не можуть вимовити, і письмом іншої мови їх віддати не можна. Польська мова наприклад має кілька носових звуків, яких українська мова не знає, і через те українці дуже важко перелати такі звуки українською азбукою. Українська мова представляє подібні труднощі для поляка й для москаля; московська мова наприклад зовсім не знає нашого звука „отрий ми віддаємо через „и“; цього звуку москаль просто зовсім не може віддати письмом, і пересічний москаль майже не вимовить. Подібне мається й з українською мовою для англійця (американця) і навідворот з англійською мовою для українця; українська мова має такі звуки, яких пересічний англійець (американець) цього звуку не знає, і дозрілого англійця, чи американця, його навчити не можна. Навчитися вимовити його можуть хіба спеціалісти, винятелі чужих мов, актори, радіо-заводники, тощо. З цих фактів треба виводити відповідля питання, як поступати з такими іменами, як „Бих“. Отже пересічний англійець (чи американець) не навчиться, як вимовляти це імя так, як його вимовляє українець. Коли це неможливо, то віддай зовсім розумно поступують ті, що й не пробують доказати неможливого. Колиб хтось захотів

няти її в партизани, щоби мала нагоду зарізати того, пущатого німака, що забрав від неї корову. Принесла з собою крик, кулі і на тиждень харчів. Як не повірите, пане капітане, що я вмів стріляти, то приведіть мені тут німця, а я вам покажу, що вбо його на чтерть милі, казала французка.

Дотепний синок.

Батько до сина, який прийшов пізно до дому:

— Чи я тобі не казав, що як прийде пізно, то я тебе буду бити? А ти обіцяв прийти скоро.

— Ну, я не додержав слова й прийшов пізно, то і ви тату, можете свого слова не додержати.

писати таке імя так, як його пишуть учені, то написав би хіба „ВІКН“, себто віддан би звук „х“ через здуку двох букв „КН“, та це, як всякий бачить, для пересічного англійця, чи американця, зовсім невідома комбінація букв, і читати він її правдоподібно буде за гершою або за другою буквою: „Бик“ або „Бит“, або може „Байк“, чи „Байт“, а все таки не „Бих“. — Те саме відноситься і до інших подібних імен, наприклад до імення „Трух“. При транскрипції цього імення по англійськи краще навіть не пробувати віддати наше „х“. Це саме відноситься до імен, де звук „х“ попадає на початку або в середині слова. Слово „Хмель“ можна транскрибувати „КХмель“, наражаючись на те, що його будуть читати „ГХмель“, або „КХмель“. Навязуючи до цього, можемо навести ще кілька інших випадків, які нам самі собою насуваються тепер в думку в зв'язку з цим питанням. В українській мові багато слів, та імен, що починаються на змякшених приголосних: Хмель, Івас, Проць, Брагусь. Таких м'яких звуків англійська мова майже не знає, і через те й при транскрипції таких слів краще зовсім не пробувати віддати змякшення звуків. Як знімаємо багато наших людей віддало наш м'який знак через „H“ наслідок чого американці звичайно читають його з попереднім „S“ як „SH“. На закінчення можна би додати хіба загально пораду, аби справу транскрипції імен не поєвувати до крайностей. Як ми при навчально чужих імен радимо собі своєю мовою, так нам треба ждати, що американці й англійці при навчально інших імен будуть собі радити своєю; наших звуків вони докладно не віддають, а тільки віддають щось зближене до нашого. Цим нам у таких випадках прийдеється вдоволюватися.)

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Тим, що надсилають вірші, до загального відома. — Якщо який вірш не є видрукованим, то видно, що на думку редакції він не надається до друку, бо є недомогання щодо змісту, мови чи істичної форми. Не можемо відповідати листами, чому той чи другий вірш не добрий, бо це забирало б забагато часу, а вільного часу на такі речі нема. Просимо теж не вимагати звороту віршів, а як хто цього вже вимагає, хай залучить оплачену куверту на відповідь.

Правда, що у Вашингтоні покищо говориться тільки про п'ятилітній план, але це тільки початок. Вашингтоні ходять негайно переіменити німецьку воєнну індістрію на цивільну і заставити німців продукувати тяжку машинерію для знищення німцями країн, бо інакше їм тяжко буде братися до відбудови краю. А щодо загального відшкодування, то план вироблять спільно всі Аліанти разом.

Одно можна сказати вже, що цим разом німці не викрутяться від заплати за знищення, яке вони нарочно робили. Кажуть, що в Польщі, Франції, Голландії, Бельгії й Чехословаччині, не беручи під увагу Советського Союзу, німці так знищили промисел, що треба буде надлюдських зусиль, щоб його привернути назад до нормального стану. Як тільки Аліанти націстів вженуть, то в тих краях також

Плян воєнних відшкодувань

(ОНА). — В урядових колах у Вашингтоні ходить плія, що вже виробляється плія плачення Німеччиною воєнних відшкодувань Об'єднаним державам. Кажуть, що на основі цього плану німці мають сплачувати Аліантам воєнні відшкодування товарами. Як скінчиться війна, то Аліанти переберуть в свої руки німецьку воєнну індістрію, приспособлять її до продукування цивільних товарів і скажуть німцям братися до роботи. Таким чином повоенна Німеччина уникне масового безробіття, а Аліанти матимуть товар, головню індістріальну машинерію, яку німецькі знищили як наїзники. В захоплених ними краях вони в першу чергу нищили або вивозили до Німеччини тяжку промислову машинерію, а тепер Аліанти заставляють їх це все відреставрувати.

Таке сплачування німцями воєнного відшкодування мало би тримати п'ять літ. В цім часі вся німецька індістрія була би під контролею Аліантів, які заставляють німців заплати за кожну знищену ними річ. Тепер вже не буде так, як було після першої світової війни. Тоді німцям вдалося виминути плачення відшкодувань, але тепер вже цього не буде. Советський Союз вже настановив спеціальні місцеві і краєві комісії, які списують й оцінюють кожну знищену німцями річ, і як скінчиться війна, то німці мусять або її відреставрувати, або за неї заплати. І то не робить різниці, чи це знищено німцями церква, залізничоріжний міст, шпиталь, госполарський будинок, чи приватна річ советського громадянина. Німці мусять заплати за все, хочби сплачування воєнних відшкодувань мало тривати кілька поколінь. Цим Аліанти мали би навчити німців, що кримінальні вчинки непопалчуються.

поветануть такі місцеві і краєві комісії як у Советському Союзі, що будуть оцінювати нанесену їхнім краям шкоду. А тепер тепер можна числити на білої доларів, які німці будуть мусити відробити.

Урядові кола у Вашингтоні є тої думки, що Німеччину буде треба пильнувати довгі роки, щоб вона знов не почала підносити свою мілітаристичну голову. Німецька індістрія буде під строгим наглядом Аліантів не на те, щоб мститися над німецьким народом і переслідувати його, але на те, щоб Аліанти допильнували, щоби цей народ заплатив їм відшкодування і ставрався жити в цивілізованім світі так спокійно як живуть інші народи.

Політичні обсерватори у Вашингтоні завважують, що якби вище згаданий плія увійшов в життя, то Аліанти приговкали би німецький мілітаризм на довгі роки, а тоді німці не мали б спромоги організувати третю світову війну. Як німецька індістрія найдеться під стислою контролею Аліантів, а німецька робоча сила буде заставлена ними відбудувати знищену Європу, то гадюче жало німецького мілітаризму буде унешкоджено на довгий час.

КУПИТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ЯК СКЛАДАЮТЬ ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР „СВОБОДИ“?

Дальші жертви зложили на „Ювілейний Дар „Свободи“:

Олифант, Па.: Ювілейний Комітет 50-ліття У. Н. Союзу ухвалив на своїх зборах, щоби, між іншим, вислати ще \$10 як ювілейний дар „Свободи“ з побажанням якнайкращого дальшого її розвитку. — Д. Хомин, предс.; П. Саламаха, кас.; А. Тарас, секретар.

Честер, Па.: Товариство ім. Тараса Шевченка, відділ 156 У. Н. Союзу подає, що з нагодом і переслідувати його, але на те, щоб Аліанти допильнували, щоби цей народ заплатив їм відшкодування і ставрався жити в цивілізованім світі так спокійно як живуть інші народи.

Політичні обсерватори у Вашингтоні завважують, що якби вище згаданий плія увійшов в життя, то Аліанти приговкали би німецький мілітаризм на довгі роки, а тоді німці не мали б спромоги організувати третю світову війну. Як німецька індістрія найдеться під стислою контролею Аліантів, а німецька робоча сила буде заставлена ними відбудувати знищену Європу, то гадюче жало німецького мілітаризму буде унешкоджено на довгий час.

КУПИТЕ ВОЄННІ БОНДИ

BE 100% WITH YOUR

BUY WAR BONDS

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ УРЯДНИКІВ І ЧЛЕНІВ ВІДДІЛІВ 127, 299, 304 З БОФАЛО, ВІД. 87 З ЛАНКЕСТЕР, ВІД. 149, 475 З ЛАКАВАНА, й ВІД. 351 З НАЯГАРА ФОЛС, Н. Й.

про

ЮВІЛЕЙНІ СОЮЗОВІ ЗБОРИ

які відбудуться

В НЕДІЛЮ, 10. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 10, 1944)

В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ СВ. О. НИКОЛАЯ

при Філарм евеню і Онейда, BUFFALO, N. Y.

зараз по Службі Божій.

Союзіві відділи з Бофало й околиці не мали нагоди влаштувати свята 50-ліття У. Н. Союзу, а тому ми відбудемо ці ювілейні збори для цієї цілі, щоби парадитися, в який спосіб, вже без свята, ми могли належно пошанувати 50-літню працю та здобутки У. Н. Союзу. Тому всі урядники згаданих відділів та члени повинні прийти численно на ці збори. На зборах буде промовляти головний предсідник М. Мурашко й організатор А. Маланчук.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПИТЬ ІА ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби захопити її читати.

Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука 45 ц.

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. класи) М. Матвійчука 55 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класи) М. Матвійчука 75 ц.

ШКІЛЬНИЙ СПІВАНІК у двох частях. Зладив Ф. Колеса 75 ц.

ПОЧАТКОВА ГЕОГРАФІЯ, написав Степан Рудницький для народних шкіл 60 ц.

МАТЕМАТИКА, Ів. Андрушенка, практичні поради з арифметики та геометрії, опр. 50 ц.

ПРИГОДИ РОМКА БОМКА, Я. Вільшенка. Веселі вірші з малюнками для добрих дітей. 30 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипакевича 15 ц.

МАЛИЙ КАТЕХІЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович 35 ц.

ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький 50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:

МЕТОДИКА правопису і словесних вправ з додатками: диктати, зразки говірок і списисловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів учительського знання. Зладив д-р Кость Кисілевський 65 ц.

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма. Зладив М. Матвійчук 75 ц.

Замовлення слати:

“SVOBODA”

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

ФАБРИКА В ПЕЧЕРАХ. В одній місцевості в Китаю знаходиться в скалах глибокі печери. Іх переміною недавно на фабрики амуніції. Виробляється в них протиповзові гармати, важкі мотозрі, й гарматні кулі. Вони захоронені перед бомбардуваннями грубою скалою.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BErgon 4-0237—BRyant 9-0552

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядженості. При перенесенні до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтєд Стейтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН   **ПОТРІБНО МУЖЧИН**

ПОТРІБНО ВОЄННИХ РОБІТНИКІВ

GALVANIZERS — LABORERS

ДОБРА ПЛАТНЯ — БАГАТО ОВЕРТАЙМУ

ЗНАМЕНІТІ РОБІТНИЧІ УМОВИНИ

ПОТРІБНО ПОСВІДКИ ЗВІЛЬНЕННЯ

L. O. KOVEN BRO., INC.

PATERSON PLANK RD & FRANKLIN ST.

JERSEY CITY, N. J.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

Чемберлейд і до чищення Гансена
Добра платня — стала робота
HOUSEKEEPER KENMORE HOTEL
145 E. 23 St. N. Y. C.

ОПЕРАТОРОК
Легка робота на Singer або Metrow. Машинна білизняна умовина
Добра платня
Belle Novalty, 245 W. 38 St. N. Y.

ОПЕРАТОРОК на Singer маш. при спорт одязі. Стала роб. — добра платня.
Robert Louis Sportswear
85 Bleecker St., N. Y. GR 7-1158

ЛІВЧАТ
Легка фабрика робота
Добра платня — 40 годин
Arlington Hand Bag
152 Liberty Ave., Bklyn.

Лівчат Легка роб. при складанні у фабриці одяжок
Присл. роб. умовини стала робота
Lido Toy Corp., 25 E. 17 St. N. Y. C.

ЖЕНЩИН
ЧИСТИТИ ФАБРИЧНІ ОФІСИ
ПЛАТНЯ \$26 ТИЖНЕВО
48 годин стало
Голоситесь 4-ий поверх
67 WESTRY ST., N. Y.
7th Ave. or Independent Subway
Canal Street Station

ОПЕРАТОРОК
до шиття блузок і свитерів
Juliet Sportswear
118 Cathedral Parkway, N. Y. C.

Операторок дослідницька на Singer Button Hole Machine and Premis
NAGEL, 750 BROADWAY, N. Y. C.

ЖІНОК прасувати і прати рощини
6-та в пральні, лиш дослідницька — добра платня. B. Moseyoff, 163 East 53 St. Wickersham 2-1707.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

ДОБРИ НОВИНИ
ДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
ДОБРИ РОБОТИ ТЕПЕР
І ПО ВІПНІ
ДОБРА ПЛАТНЯ
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
Платення або часова робота

До звичайного чищення в офісних будинках, готелях, у Мангетей і Брукліні.
ВЕЧОРАМИ АБО ПОЧАМІ
Голоситесь денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29 St. (nr. 5 Ave.) N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

ДОБРИ НОВИНИ
ДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
ДОБРИ РОБОТИ ТЕПЕР
І ПО ВІПНІ
ДОБРА ПЛАТНЯ
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
Платення або часова робота

До звичайного чищення в офісних будинках, готелях, у Мангетей і Брукліні.
ВЕЧОРАМИ АБО ПОЧАМІ
Голоситесь денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29 St. (nr. 5 Ave.) N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

ДОБРИ НОВИНИ
ДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
ДОБРИ РОБОТИ ТЕПЕР
І ПО ВІПНІ
ДОБРА ПЛАТНЯ
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
Платення або часова робота

До звичайного чищення в офісних будинках, готелях, у Мангетей і Брукліні.
ВЕЧОРАМИ АБО ПОЧАМІ
Голоситесь денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29 St. (nr. 5 Ave.) N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

ДОБРИ НОВИНИ
ДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
ДОБРИ РОБОТИ ТЕПЕР
І ПО ВІПНІ
ДОБРА ПЛАТНЯ
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
Платення або часова робота

До звичайного чищення в офісних будинках, готелях, у Мангетей і Брукліні.
ВЕЧОРАМИ АБО ПОЧАМІ
Голоситесь денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29 St. (nr. 5 Ave.) N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

ДОБРИ НОВИНИ
ДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
ДОБРИ РОБОТИ ТЕПЕР
І ПО ВІПНІ
ДОБРА ПЛАТНЯ
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
Платення або часова робота

До звичайного чищення в офісних будинках, готелях, у Мангетей і Брукліні.
ВЕЧОРАМИ АБО ПОЧАМІ
Голоситесь денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29 St. (nr. 5 Ave.) N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

ДОБРИ НОВИНИ
ДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
ДОБРИ РОБОТИ ТЕПЕР
І ПО ВІПНІ
ДОБРА ПЛАТНЯ
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
Платення або часова робота

До звичайного чищення в офісних будинках, готелях, у Мангетей і Брукліні.
ВЕЧОРАМИ АБО ПОЧАМІ
Голоситесь денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29 St. (nr. 5 Ave.) N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

ДОБРИ НОВИНИ
ДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
ДОБРИ РОБОТИ ТЕПЕР
І ПО ВІПНІ
ДОБРА ПЛАТНЯ
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
Платення або часова робота

До звичайного чищення в офісних будинках, готелях, у Мангетей і Брукліні.
ВЕЧОРАМИ АБО ПОЧАМІ
Голоситесь денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29 St. (nr. 5 Ave.) N. Y. C.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЯ

БЕЛФІЛД, Н. ДАК.
Ювілейні збори від 420 У. Н. Союзу.

Дня 30 липня заівах до нашої громади організатор У. Н. Союзу п. Д. Білецький, щоб бути присутнім на зборах місцевого Союзового відділу. Наш відділ існує ще не довго, а маючи покищо мало членів, не міг спромогтись на те, щоб уштанувати ювілейне свято з нагоди 50-ліття У. Н. Союзу. Тому то члени, та й взагалі місцеві наші громадяни, були дуже раді, як довідались, що голова канцелярія У. Н. Союзу вислав до нас організатора, та що в нас відбудуться ювілейні збори. Клопіт був тільки в тім, що ювілейні збори для нашого відділу призначено на кінець липня, коли то наші люди, що майже всі тут фермерують, є дуже заняті своїми роботами в полі. Та проте нам удалося дістатися поверх 100 слухачів на ці збори, а це треба вважати успіхом, коли брати під увагу, що наша місцевість невелика, та що це була пора жнив.

У. Н. Союз є в нас досі мало відомий, а тому організатор п. Білецький мусяв говорити довго та обширно про цю організацію. Він перейшов цілу історію Союзу, та наприклад виказав, чим був і є для нас Союз, яку працю він виконав за час свого існування, та скільки добра він зробив для своїх членів та взагалі для всего нашого загалу. І хоч промова п. Білецького була довга, го всі присутні були слухачи її ще дорше, так цікавою і повчальною була вона для нас усіх. Тому ми всі дуже вдячні і гордимось урядови У. Н. Союзу за те, що він вислав до нас організатора, та в такий спосіб дав нам нагоду довідатись більше про цю організацію, якої ми недавно стали членами й до якої ми будемо приєднувати чим раз більше наших громадян. Вислів цілих зборів був такий, що впродовж наступних кількох днів вислали до Союзу до 30 осіб. Цю ювілейну працю, яку започаткував у нас п. Білецький, ми будемо продовжувати, та віримо, що У. Н. Союз поширяться в Норт Дакоті так, як це він поширився по інших стейтах, відповідно до числа нашого місцевого населення.

Д. К. Кордонова,
секретарка від. 420 У. Н. Н.

Дотепний віт.
Віт в однім селі дістав приказ вислати до староства вказ, скільки в кого псів.
Віт вистав вказ:
„Дітич — один пс, лісничий — другий пс, а я — то третій. До купи в нашім селі є три пси.“
Між парубками.
Іване, ти маєш задок вуха. То правда, Максиме, мої вуха краще пасували до твоєї голови.

Вейкер встановив Смита, „Дикого кота“, сторожем Тарзана.

„Я беру тобі свободу“, заявив Вейкер, „як обіцяєш не покидати мого маєтку“.

„Ні“, заявив Тарзан, „Я втечу при першій нагоді й подам остерогу про твою авантуру“.

ІТАЛІЙСЬКА АРИСТОКРАТІЯ БОГЬСЯ ВЛАСНОГО НАРОДУ.

РИМ, (ОНА). — Багата класа в Італії старається вмовити в Аліянтів, що коли скінчиться війна й вони заберуть з Італії свої війська, то народ готовий перебрати владу в свої руки. А коли це станеться, кажуть багаті, то американці, що повкладали в Італію свої капітали, добре на тім не вийдуть. В Італії може прийти до комунізму, якщо американці і британці заскоро опустять краї. Монархисти є за те, щоб Аліянтів правили Італією найменше п'ять літ, бо впротинний разі буде зле.

Італійські індустриалісти, торговці, банкіри й аристократи, яка так шедро піддержувала фашизм, боються, що простий народ проявляє велику політичну активність, організується в політичні партії і навіть сягає по державну владу. Італійські пани до цього не привикли і їм здається, що це початок соціальної революції. Правительство Бономі, кажуть вони, це те саме, що було правительство Керенського в Росії. Воно не дасть собі ради з розбурханим італійським народом і в краю прийде до правдивої соціальної революції, в якій комуністи возьмуть провід.

Американський і британський уряди повинні мати це на увазі, кажуть італійські аристократи, і старатися потроху вгтовкувати народ, щоб він не підносив голови передчасно. Італійські багаті улажують в честь американських і британських військових командантів бенкети, кличуть їх до себе в гості і переконують, що італійський народ ще не дозрів сам собою правити, занадто склонний до екстремів. Ці вчорашні поклонники Муссолінія і головні підпори фашизму, вдають перед американськими і британськими ко-

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

ЖОЛУДКОВІ ЗАБУРЕННЯ
Болічки, печінка, жовч, міхур і інші жодуково-кишкові болі мусять і повинні бути лікувані.
ФЛЮОРОСКОПІЧНА РЕГІМЕНАЦІЯ
Х-ПРОМІННЯ \$1.00
Поряди обіймають: Манушину, фізичну провірку, тиснення крові, діагнозу, провірку серця, легенів, і органів у животі.
КРОВ І ШКІРА
недуги міхура й шпорок лікується наймодернішим й науковим методом. Наші знаряддя і прилади є незвичайно докладні.
НЕРВОВИЙ СТАН
як: подразнення, заворот голови, втрата рівноваги, ослаблення мускулів, брак енергії або життєвої охоти, безсонність і дратівка серця вимагають нашої пораді.
РОЗДУТІЯ ЖИЛ І БОЛЯЧКИ
все те лікується скоро й без болю без втрати часу в прані або дома. Немає вирзування ні операцій.
ПРОПУКЛИНА
й болі хребтового кімня без різання, без випалювання, без болю. Болічки відходної кишми, задилювання крові, цілини, пруритус (свербляча пропуклиня) й інші недуги хребта лікується нашою лідиною всесторонньою методою.
Хронічні недуги науково лікується за низькою заплатою.
Hill Medical Office
26 HILL ST., NEWARK 2, N. J.
One Block from
Hours: 9 A.M. to 3 P.M., 10-11 P.M., 8 P.M. Tues. and Thurs.; 9 A.M. to 5 P.M. Sun., Hol.; 10 A.M. to 1 P.M.

МІЛІ
Кілька миль це може значити лиш кілька хвиль; хочби хтось мешкав подалше, він може мати нашу услугу швидко й успішно, якщо такої услуги потребує.
Ті, що бажано Євсаякової облуги, знаної від 30 років як цілковитої й облуганої, можуть до нас навідуватися безпечно, не звязуючи на віддачу.
STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City, 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: BErgon 4-5989   Phone: BAyoone 3-0540

ВІДПОВІДЬ
„Я хотів, аби він пробував вирватисні“, шепнув до себе кавбой. „Це дало мені притоку його застріати“.

мандирами великих демократів і просять їх зберетти в Італії старий монархістичний лад. Тільки Америка й Англія можуть недопустити в Італію до суспільного і політичного перевороту, кажуть пани.

ХОЧЕМО
якоїнебудь особи спорідненої до ВАСИЛЯ СЕГЛЮКА, також знашого як ЧАЛІС СІДВІК, ВАСІЛІ СЕГЛЮК і ЧАРІС СЕДВІК, що свого часу мешкав під ч. 101 Kent avenue, Брукліні, Нью Йорк. Прохаємо змонікуватися негайно з адвокатом IRVING A. COOK, 894 Manhattan Avenue, Brooklyn, New York. Телефон EVERgreen 9-5050. Цей чоловік (Василь Сеглюк) як відомо, мав мати брата, на ім'я СЕМОЛІ СЕДВІК, котрий мешкав, або в Ньюарк, Нью Джерсі, або Френкфорд ділянки Філадельфія, Пенсильванія.

Д-Р С. ЧЕРНОВ
Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
Аналіз крові для подружжого свідчення.
Гемороїди й желакі лікується без операцій.
223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14.
GRamercy 7-7697
Офісові години: денно від 10 до 7:30, ЖІНКА-ДОКТОР ДО ОБСЛУЖИ. X & Флюороскоп.—Екзамінація \$2.00

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ
3 НОТАМИ
35 центів
одні примірники
Замовляйте у кнгарні
"SVOBODA"
83 GRAND STREET
JERSEY CITY 3, N. J.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН
І вище
ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОРІ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 44646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шира і чесна
383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.,
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребани по \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУГА НАКРАПА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
— на —
ФІЛЯДЕЛЬФІЮ
й околицю
МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. MARKET 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.
ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в БРОНКСІ, БРООКЛІНІ, НЬЮ ЙОРКІ й ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL, 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y.
Tel.: MEIrose 6-6577

МУЖЧИН НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Дістануть харч і уніформи Шийн час або частину
ПОМИВАЧІ ДИШВАШЕРЗ, ПАТРАШЕРЗ ПОРТЕРИ на день і ніч
Мусять говорити по англійськи
Бонуси — платні вакації
Постійна позиція
Робітники в критичних заняттях мусять принести звільнення
SCHRAFFT'S
ГОЛОСИТЬСЯ ЦІЛИЙ ДЕНЬ
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
АБО ГОЛОСИТЬСЯ 5—8 ГОД ВЕЧІР
1381 BROADWAY (Nr 38 St.) N. Y.

ПОТРІБНО МУЖЧИН
Досвід непотрібний
ЯК ПОРТЕРІВ
РОБІТНИКІВ
ДОБРА ПЛАТНЯ
ПОСТІПНА РОБОТА
Робітники з важкої воєнної роботи мусять мати доказ звільнення.
FEDERAL
TELEPHONE & RADIO CORP.
591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

AUTOMOBILE BODY AND METAL MAN
\$1.50 НА ГОДИНУ
ІДЕАЛЬНІ УМОВИНИ
ВАКАЦІЇ І СВЯТА
СТАЛА РОБОТА
CURRY CHEVROLET
Broadway at 134 St., N. Y.
МУЖЧИН І ХЛОПЦІВ ДОСВІД НЕПОТРІБНИЙ
Легка інтереса робота
Навчесь добре відлого факсу
SPECIALTY PAPER BOX
255 McKibben St., Bklyn
14th St. line Morgan Ave. Sta.

МУЖЧИН
ВАЖКА ВОЄННА ПРАЦЯ з досвідом або без досвіду
РОБІТНИКІВ
ПОРТЕРІВ
Легка і нова шпифа
AVIATION PACKAGING CO.
Building No. 7, Newark Airport або доїждіть до USES, 1050 Broad St., Newark
Потрібно USES авторушення

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН
ЛІВЧАТ І ЖІНОК ДОСВІД НЕПОТРІБНИЙ
Легка інтереса робота
Навчесь добре відлого факсу
SPECIALTY PAPER BOX
255 McKibben St., Bklyn
14th St. line Morgan Ave. Sta.
Лівчат
Легка роб. при шкварних пошестях
Дуже добра платня — короткі годі
А також пасова робота
Нагода на скорий аванс
H. I. Schwartz, 718 E. 11 St., N. Y.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН
ЖЕНЩИН
У ВІНІ 30 ДО 50
ДОСВІД НЕ ПОТРІБНИЙ
ЛЕГКЕ ШИТТЯ
Присл. робітничі умовини
Голоситесь у
Mr. ANDERSON
A. G. SPALDING & BROS.
24 — 6th AVENUE
BROOKLYN
Близько Long Island R. R. station

КУХАРОК
Жінок заінтересованих в куховарстві з домашнім або рестораничним досвідом
Добра платня—скора підшишка
Гарний вишків в добрій роботі
Треба знати шиття і писати по англійськи
SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
Ручний швачок
Добра платня пачка швачки, стала Simonat,
100 West 52 St., N. Y.

ЛІВЧАТ І ЖІНКИ НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Шийн час або частину
ПЕКАРИ
РОБІТНИКИ В ЦЕНТРИ В РОБОТІ ПРИ САЛАТАХ ПРИ СЕНДВІЧАХ ПРИ ПАЧОВИМ СТОЛІ ПОМИВАЧКИ
КУХАРКИ
ДЛЯ ПРИЛАДЖЕННЯ ДЕСЕРУ ДЛЯ РОБОТИ В ПРАЛЬНІ
Мусять говорити по англійськи
Дістануть харч і уніформи
Бонус — платні вакації
Постійна робота
Нагода для авансу
Робітники в критичних заняттях мусять принести звільнення
SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
Або голоситесь 5—8 вечером
1381 Broadway (Nr 38th St.), N. Y.

ЖІНОК І ЛІВЧАТ ГОДИННА АБО ЦІЛОДЕННА ПРАЦЯ
ПАКУВАТИ ЦУКОРКИ
АБО ПРАЦЮВАТИ В ПРАЛЬНІ
SCHRAFFT'S
56 West 23d St., N. Y. C.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН
ЛІВЧАТ І ЖІНОК ДОСВІД НЕПОТРІБНИЙ
Легка інтереса робота
Навчесь добре відлого факсу
SPECIALTY PAPER BOX
255 McKibben St., Bklyn
14th St. line Morgan Ave. Sta.
Лівчат
Легка роб. при шкварних пошестях
Дуже добра платня — короткі годі
А також пасова робота
Нагода на скорий аванс
H. I. Schwartz, 718 E. 11 St., N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1029 Ворог сторожем.

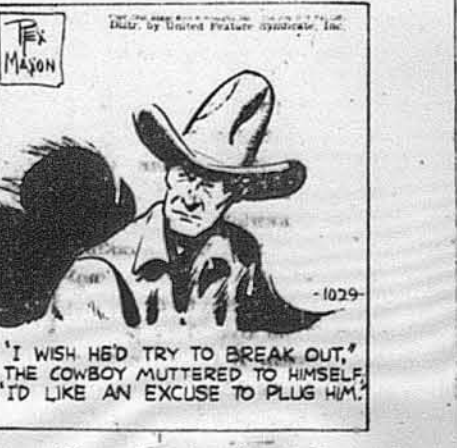
„Я беру тобі свободу“, заявив Вейкер, „як обіцяєш не покидати мого маєтку“.

„Ні“, заявив Тарзан, „Я втечу при першій нагоді й подам остерогу про твою авантуру“.

Вейкер встановив Смита, „Дикого кота“, сторожем Тарзана.

„Я хотів, аби він пробував вирватисні“, шепнув до себе кавбой. „Це дало мені притоку його застріати“.